

SKOTSKO 2017

28.4. – 8.5.2017

www.cestou-necestou.cz

Poprvé jsem Skotsko navštívil v létě 1996 formou dvoutýdenní dovolené. Okouzliho mě natolik, že když se o rok později vyskytla na VŠE možnost odjet do téhle části Spojeného království na studijní pobyt, neváhal jsem, přihlásil se do konkurzu a nakonec opravdu strávil semestr na University of Stirling. Každou volnou chvíli jsem spolu se spolužáky Říšou a Lád'ou trávil cestováním po Skotsku, což mou náklonnost ještě výrazně prohloubilo. Když se o dvacet let později zmínila kamarádka Světlana o tom, že by si moc přála Skotsko poznat, nemusela mě vůbec přemlouvat, snad ani ne během minuty jsme se domluvili, že se tam vypravíme společně. Koupili jsme letenky z Prahy do Edinburghu (easyJet), zarezervovali první noc a dvě poslední před odletem, já začal dávat dohromady itinerář s tím, že nebudeme mít nic vyloženě fixního, spíš se budeme řídit počasím, chutí a tím, jak se nám kde bude líbit. Řekli jsme si jedině – na Isle of Skye budeme tak dlouho, dokud si tam neužijeme hezké počasí.

Pátek 28. dubna

Odlet, Falkirk Wheel, Stirling, Dunblane

Počasí v Praze vyloženě vybízí k odletu. Otázkou je, zda právě Skotsko bude v tomhle ohledu tou pravou destinací. Těsně před osmou nasedám do taxíku (Uber), jehož řidič je Arab pouštějící si typickou arabskou hudbu. To není zrovna stylové. V 8:20 přijíždí Světluš, hned se odebíráme k odbavení, které probíhá hladce a sladce (mladík za přepážkou byl jako cumel). Máme zapláceno odbavené zavazadlo do hmotnosti 20 kg. Já mám ještě skoro pětakilovou rezervu (i když jsem s báglem při jeho zavírání hodně bojoval), ale Světluš to vychází jen tak tak – 19,5 kg. Pasová kontrola je sice taky hladká, ale jen za předpokladu, že s sebou má člověk biometrický pas a nikoli pouze občanku. Naštěstí jsem měl obojí. Světluš si v letištní jídelně dopřává snídaní a pak už míříme k bráně, od níž se v 9:50 vydáváme na desetidenní putování. Jsem zvědav, zda se uplynulých dvacet let a tisíce kilometrů procestovaných v různých koutech světa nějak odrazilo na mém velmi pozitivním vnímání Skotska.

Výhled z okna nemáme, sedíme v poslední řadě. Na edinburskou ranvej dosedáme v 11:20 místního času (posun minus jedna hodina oproti Praze), tedy po dvou a půl hodinách letu. Je sice oblačno, ale neprší a teplota je celkem příjemná. Vyzvedáváme bágly a míříme do autopůjčovny Sixt. Obsluhující pracovník chvíli nemůže najít ty správné klíče. Nabývám dojmu, že nemáme přesně to auto, které jsme si objednali, ale roztomile vyhlížející Renault Captur s vyvýšeným podvozkem a nadstandardem v podobě navigace nám plně stačí, i když by v kufru mohlo být trochu víc místa. Navigace (za kterou jsme naštěstí neplatili) bohužel nepatří k těm nejpovedenějším, takže se chvíli motáme a rozčilujeme na tu paní, co hlásí zmatené pokyny, ale nakonec nabíráme správný směr.

První zastávkou je Falkirk Wheel, unikátní rotační lodní výtah. V reálu nevypadal na první pohled tak impozantně jako na fotkách, ale když jsme pořádně pochopili jeho funkci, zírali jsme na něj užasle jako malá děcka. Umožňuje totiž propojení dvou vodních kanálů, mezi nimiž je výškový rozdíl 24 metrů. Zajímavý pohled se nabízí nejen zespodu, ale i v horní části, kde má člověk pocit, že blížící se loď připlouvá z nebe. Na parkovišti (€3) pak ještě obdivujeme plechové skulptury dvou koňských hlav. Až o týden později jsme pochopili, že se jedná o zmenšenou (1:10) podobu díla „Kelpies“ Andyho Scotta, kolem jehož originálu jsme následně projížděli.

Moje nostalgická struna se rozbrnká hned první den, když vjíždíme do Stirlingu. Východní okraj města mi moc povědomý není, ale v centru už to poznávám. Křivolakými uličkami se prodíráme až k hradu, kde za nekřesťanské čtyři libry parkujeme. Dalších €14,50 za návštěvu hradu se nám dát nechce, takže se jdeme projít po Broad Street, hlavní ulici historického centra města. Už jsou tři hodiny, hlad nás zahání do podniku s názvem Boozy Cow, který nás oslovil stylově ujetým designem, milou obsluhou (slečna byla dost podobná Emmě Watson alias Hermioně), výtečným dvojitým burgerem i tím, že svůj zisk věnuje na charitativní účely. Posilnění se vydáváme po Back Walk k zadní části hradu, přičemž nejzajímavější částí je přilehlý hřbitov. Já si ještě vybavuji, jak jsme tehdy s kluky

vzhlíželi k hradu zespodu, takže přejíždíme autem na malý plácek, který nám podobný pohled umožnil. Pak míříme do Tesca, kde nakupujeme potřebné zásoby.

Další zastávkou je městečko Dunblane, které se v roce 1996 nechvalně proslavilo tragickým masakrem, při němž zahynulo šestnáct dětí a jejich učitelka. My ale zastavujeme u místní katedrály. Ta už je sice zavřená, ale zevnitř se ozývají tóny varhan a zpěvu. Svatostánek nám stačí obkroužit jen zvenčí. Už je půl sedmé a slíbili jsme, že do našeho prvního ubytování dorazíme do sedmi, takže už se nesnažíme ani hledat zlatou poštovní schránku, která připomíná olympijský triumf zdejšího rodáka Andyho Murraye, a jedeme rovnou na místo, které nás okouzlo už na serveru Booking.com. Dům se jmenuje Langside (€60 se snídaní) a nachází se v kopcích, které už dávají tušit blízkost skotské Vysočiny. Je to typická anglická vesnická stavba, nikde široko daleko žádná civilizace (kromě silnice), paní domácí je velmi milá a všude je útulno a čisto. Jsme nadšeni. Jen signál tu chybí, což je ale vlastně dobře. Jdeme si protáhnout končetiny krátkou procházkou na kopec za domem, ale moc daleko se nedostaneme kvůli plotu. Večeříme z vlastních zdrojů, dopřáváme si anglický čaj a kolem desáté už oba odpočíváme na lůžku.

Sobota 29. dubna

Doune, The Trossachs (Ben A'an), Loch Lomond (Conic Hill, Luss), Glen Coe, Fort William

Dneska nás čeká poměrně nabitý program a dlouhý přejezd, takže vstáváme v 6:45 a o čtvrt hodinu později už si užíváme bohatou snídani, k níž dostaneme jako bonus i světlou a tmavou verzi haggisu – skotského národního jídla. Jedná se o směs ovčích vnitřností vařených v ovčím žaludku. Zní to poměrně děsivě, ale chutná celkem dobře – něco jako jitrnice nebo jelito. S paní domácí jménem Heather si pak ještě chvíli povídáme, bavíme se nad anglicko-galským slovníkem, balíme a v půl deváté se loučíme.

Je pod mrakem, ale neprší, a to je zásadní. Krátkou zastávkou poctíme hrad v městečku Doune, na němž se natáčel film Monty Python a Svatý Grál nebo také seriál Cizinka („Outlander“). Ještě je zavřeno, hrad jen obcházíme. Nebýt dvou uvedených děl, asi by se mu výraznějšího zájmu nedostalo.

Jedním z hlavních bodů dnešního programu je výstup na Ben A'an v oblasti nazvané The Trossachs (3,7 km; převýšení 340 m). Před dvaceti lety na mě výhled z tohoto vrcholu zanechal takový dojem, že jsem si přál ho zažít ještě jednou. Na parkovišti (€3) jsme skoro sami. Po půl desáté se vydáváme vzhůru. Cesta je ze začátku přímočará, v podstatě celou dobu vede do kopce, nemile nás překvapují rozsáhlé plochy vykáčených stromů. Ve vyšších polohách se musíme víc soustředit, prodíráme se přes velké kameny. V podstatě při každé túře, kterou jsme tu absolvovali, jsem s láskou vzpomínal na skvělý český systém značení turistických tras, který u nás považujeme za samozřejmost. Na vrcholu potkáváme jen jednoho chlapíka, který ale brzy mizí. Počasí dnes nepanuje tak hezké jako před lety, takže hladina vody není krásně modrá, ale i tak je pohled na všechny světové strany působivý. Užíváme si samoty, než se objeví manželský pár se dvěma dětmi a další dvojice. Všichni Češi! Takže v jednu chvíli okupovalo vrchol Ben A'anu sedm našinců. Při sestupu jsme začali potkávat čím dál víc lidí, takže jsme byli dost rádi, že jsme si přivstali a začali tak brzo. Zpátky u auta jsme přesně po dvou hodinách. V popisu trasy bylo uvedeno časové rozmezí 2-4 hodiny. Zjištění, že se držíme na dolní hranici, je příjemné.

Když nasedneme do auta, začne lehce pršet. V tuhle chvíli nám to tolik nevadí, přesouváme se k jezeru Loch Lomond. Jakmile v půl jedné dorazíme na parkoviště v městečku Balmaha (kde jsme tak nějak přehlídli parkovací automaty), spustí se slušný liják. Něco mi říká, že to nebude trvat dlouho, a skutečně snad ani ne po pěti minutách je po všem. Vyrážíme tedy na další výšlap, tentokrát na vyhlídku na jezero z Conic Hillu (4 km; převýšení 350 m). Je to zřejmě dost populární aktivita, protože potkáváme spoustu lidí včetně rodin s dětmi. A všude jsou také výrazně žluté hlodáškové keře, které Světluš doslova fascinovaly. Převýšení je celkem slušné, ke konci si připadám jak při výstupu na Sněžku. Čím výš jsme, tím hezčí pohledy na Loch Lomond se nám naskýtají. Škoda že není víc modrého nebe, celá scéna by mohla působit veseleji. Nahoře si dopřáváme svačinu a pak už se vracíme zpět. Na parkovišti si chce Světluš odskočit do jedné ze dvou budek, které tam při odchodu byly, ale najednou se po nich slehla zem. Během pouhých dvou hodin. Smůla.

A ta nás dostihla i vzápětí, kdy narazím předním kolem na obrubník. Naštěstí se nestalo nic vážného, ale kola se poškrábala. Uvidíme, co na to řeknou v půjčovně. Z východní strany jezera se přesouváme na západní, do vesnice Luss. Počasí se zatím moc neumoudřilo. A znovu platíme za parkování (libru za hodinu). Procházíme se mezi

kamennými domky, až zaplujeme do restaurace Coffee House, kde konečně obědváme – výtečné polívky se stejně dobrým domácím chlebem s máslem – a zajišťujeme si ubytování na další dny. I tady jsou zrovna svátky a my zjistíme, že je skoro všechno obsazeno. Nakonec se nám podařilo zarezervovat dvě noci ve Fort Williamu (airbnb) a tři noci na ostrově Skye (Booking.com). Klidnější tedy můžeme vyrazit dál. To už je pět hodin a vládne o něco lepší počasí.

Při obou předešlých pobytech ve Skotsku jsem navštívil i údolí Glen Coe. V obou případech nepanovalo zrovna azuro. Tentokrát to bylo o fous lepší. Stavíme ale jen na zastávce u „Tří sester“ a dál údolím jen projíždíme do Fort Williamu. Plánujeme se tam totiž vrátit druhý den. A bychom zítra zbytečně neztráceli čas, jedeme se ještě podívat na jedinou skutečnou zajímavost přímo ve Fort Williamu – soustavu zdymadel, kterým se říká „Neptunovo schodiště“. Vzhledem k tomu, že už je sedm hodin večer, jsme tu v podstatě sami. Vychutnáváme si klid a výhledy na okolní hory, mezi nimiž je i Ben Nevis. Po nákupu v Tesco v samotném centru města putujeme do Charming Coach Housu (5 531 Kč za dvě noci), kde nás sice měl čekat hostitel Charles, ale nakonec nás uvítala jeho milá a upovídaná manželka Susie. Povečeříme, popijeme víno a odebereme se do postele.

Neděle 30. dubna

Pap of Glen Coe, Severní strana Ben Nevisu

Předchozí den se nám osvědčilo být na místě brzy, takže i tentokrát vstáváme čtvrt hodiny před sedmou. Snídaní nemáme v ceně, ale nehodláme se odbývat – vajíčka, chleba s máslem a marmeládou, muffiny... Z domu odjíždíme v půl deváté.

První na řadě je zdolání vrcholu nazvaného Pap of Glen Coe (7 km; převýšení 716 m). Váhal jsem mezi tímhle výšlapem a návštěvou „Ztraceného údolí“, nakonec jsem se přiklonil k méně známé, ale podle fotek zajímavější variantě. A také blíže umístěné k Fort Williamu. Na parkovišti jsme v devět. Úplně sami. Světluš radši předem neprozrazuju, kam až budeme šplhat, aby mi neutekla. Ale ona je statečná. Cestou se střídají různé terény – pohodová cesta, štěrk, tráva, bahno, brodíme se a přeskakujeme přes potoky, pak nás čekají větší kameny, v nichž se ta správná cesta trochu ztrácí. Poslední fáze už vyžaduje zapojení rukou, na vrchol se drápeme přes balvany. A stále úplně sami. Od začátku se nabízely výhledy na vesnici Glencoe i přilehlé hory. Těsně před cílem se můžeme kochat i pohledem na Loch Leven vmáčknuté mezi pásmo The Mamores. Je opravdu velká škoda, že se nad námi neklene modré nebe (i když slunce se občas objeví), protože v takovém případě by to byl pohled úchvatný. Ale i tak je to paráda, i když na kvalitní fotky můžeme kvůli slunečnému oparu zapomenout. Kocháme se, trochu svačime a užíváme si naprostý klid. Až cestou dolů potkáváme první dvojici, s postupujícím časem jich přibývá. Nejde se moc dobře, volné kameny kloužou pod nohama. U auta jsme před třináctou hodinou. V popisu se odhadovaný čas pohybuje mezi 3,5 a 5 hodinami, takže když odečteme odpočinek na vrcholu, jsme zase na spodní hranici limitu.

Rovnou přejíždíme na druhý dnešní trek nazvaný „The North Face of Ben Nevis and the Allt a' Mhuillin“ (10,3 km; převýšení 630 m), což znamená vrátit se do Fort Williamu, projet jím a najít tu správnou odbočku u vesnice Torlundy. To se nám povedlo na druhý pokus. A parkoviště je podstatně zaplněnější, než jsme čekali. Nicméně na trasu vyrážíme ve 14 hodin opět úplně sami. Začátek vede krásným lesem, vypadá skoro jako pohádkový, hlavně Světluš je z něj naprosto okouzlená. Takřka čekáme, zpoza kterého stromu vyběhne víla. Je to ale slušný stoupák. Zanedlouho se nám naskýtá první pohled na Ben Nevis, nejvyšší horu Spojeného království (1 344 m). Dostáváme se do otevřeného terénu a postupně zesiluje vítr. Jako by nás k sobě nechtěl Ben Nevis pustit. Potkáváme jen pár lidí, takže není úplně jasné, komu patří všechna ta zaparkovaná auta. Čím dál se dostáváme, tím působivější krajina nás obklopuje. Vítr je ale tak silný, že musíme občas zastavit a otočit se k němu zády. Skoro se nedá jít. Ačkoli bychom rádi došli až k chatě, která už je na dohled, u vodopádu pod Ben Nevisem se rozhodujeme nepokračovat za každou cenu. Obrácíme kormidlo a větrem se necháváme popohánět zpět. Podobně jako u předchozích treků, i v tomhle případě mijíme při návratu podstatně víc turistů. A také jednoho bláznivého cyklistu, který se tu prohání na kole v růžových šortkách. U auta jsme v 17 hodin. Popis trasy stanovil čas 3 – 4 hodiny.

Ve Fort Williamu tankujeme naftu (€1,20 za litr), parkujeme na osvědčeném parkovišti v centru a na večeri jdeme symbolicky do restaurace s názvem Ben Nevis. Původně jsme měli zájem o účast na nějaké veselici spojené

s pálením čarodějnic. Žádná venkovní akce se ale podle všeho nekoná, ani v okolních hospodách to zatím nevypadá na nic zásadního, navíc jsme celkem unavení, takže nakonec se odebíráme „domů“ odpočívat.

Pondělí 1. května

Glenfinnan, Eilean Donan Castle, Isle of Skye (Portree)

Přes okno v obýváku s výhledem na jezero je už v 7:15 vidět, že dnes bude konečně hezky. Ráno si zpříjemníme i hemenexem (který jsem ale bohužel přesmažil, protože jsem se zakecal s Charlesem), muffiny a dalšími dobrotami. Nepříjemností je nutnost se balit. Jsme rádi, že další tři noci strávíme na jednom místě. To už bude na ostrově Skye. Ale to předbílám.

V devět nasedáme do auta, zastavujeme se nakoupit v Tesco (kde mají otevřeno i na prvního máje) a pak směřujeme do Glenfinnanu, jehož největší atrakcí je železniční viadukt, který proslavily filmy s Harrym Potterem. Na místě jsme v deset hodin a venku už je slušné teplo. Po zaparkování (jediné volné místo na neplaceném parkovišti se právě uvolnilo díky odjezdu jiného vozu) vyrážíme na nenáročný výšlap (4 km; převýšení 128 m). Nejdřív se opět zdá, že jsme tu skoro sami, ale jakmile se dostaneme na úpatí kopce, z něhož je velmi pěkný výhled na viadukt, nestačíme se divit. S fotoaparáty tu stojí připravený slušný zástup lidí. To nebude jen tak, nabýváme dojmu, že zřejmě brzy pojedou vlak. Před odjezdem jsem se zběžně díval na internet a našel jsem nějakou informaci o vlaku s odjezdem v 10:30 z Fort Williamu, takže by to mohlo být dost reálné. Všichni jsou spořádaně rozestaveni buď na pěší cestě nebo nad ní, jen jeden postarší pár stojí asi dva metry před námi. Když se na nás ohlédnou, neodpustím si nepřilíš lichotivý český komentář. Ano, samozřejmě to byli Češi. Ale bylo mi to jedno, protože bezohlednost (stáli v záběru lidem, kteří rozumně čekali v jedné řadě) nesnáším.

Každopádně ve tři čtvrtě na jedenáct už byly z dálky slyšet zvuky přijíždějícího vlaku. Všichni nažhavili záznamovou techniku a po pár minutách už cvakaly spouště jako o život. Černá parní lokomotiva funěla bílé oblaky páry a za sebou táhla tmavě červené vozy. Představení netrvalo ani minutu, ale byl to zážitek. Zatímco naprostá většina čekajících se pak vrátila zpátky, my pokračovali nahoru do kopce, abychom dokončili celý okruh. Brzy se naskýtal pěkné pohledy na jezero Loch Shiel pod námi. A po další chvíli už jsme sestupovali směrem k vlakové zastávce, odkud byl slyšet hluk a také zvuk dud. Hluk měl na svědomí ve stanici stojící vlak, který jsme před pár minutami viděli shora na viaduktu. Měchy dud mačkala mladá holčička. Jakmile ale vlak odfuněl do dále, vypařila se i ona. My si zběžně prohlédli vystavené exponáty miniaturního muzea (spací a jídelní vozy) a pak se marně snažili najít tunel, kterým bychom měli navázat na trasu. Nakonec jsme se museli zeptat hodně staré prodavačky v obchůdku se suvenýry, ale ta nám stejně nepomohla. Vyrázili jsme tedy směrem k silnici, z níž už jsme se pak napojili. Cestou jsme míjeli působivě umístěný kostel i hotel přímo u jezera. Po dokončení okruhu jsme se ještě odebrali ke břehu, kde je vztyčen památník Karla Eduarda Stuarta, známého spíš pod označením Bonnie Prince Charlie. Zajímavější perspektivu nabízí vyhlídka z malého kopce nad návštěvnickým centrem. A tím jsme ve 13 hodin tuto část dnešního programu uzavřeli. Jen jsme se před odjezdem ještě převlíkli, protože horko už bylo značné.

Na jedné z vyhlídek u silnice jsme posvačili, abychom tak nemuseli učinit před davy, které okupují zřejmě nejznámější a nejkrásněji umístěný skotský hrad – Eilean Donan Castle, k němuž doputujeme zanedlouho. Jen je škoda, že je i v moři tak málo vody, jinak by byl dojem ještě lepší. Ani neuvažujeme o tom, že bychom hrad navštívili, jen se procházíme po břehu a pak se jím kocháme z restaurace, v níž si Světluš dopřává sladké potěšení.

Pak už je čas konečně přejet po zajímavém mostu na Isle of Skye, kam jsme se oba hodně těšili. Dneska už nemá smysl podnikat žádný velký výlet, takže se chceme jen zastavit v největším městě ostrova, v Portree. Parkujeme zdarma přímo v centru, jdeme se projít k moři, odkud je asi nejhezčí pohled na domky seřazené ze dvou stran kolem něj. Je sice teprve něco kolem páté hodiny a slunce zapadá o čtyři hodiny později, velká část domů už je ale ve stínu. Stihneme ještě nakoupit, napsat a poslat pohledy. Pak už se vydáváme do Summer Cottage u městečka Dunvegan, kde máme zajištěné tři noci. Máme pro sebe celý dům s výhledem na moře! Každý máme svoji ložnici, koupelnu a obývací, k tomu velkou a plně vybavenou kuchyň. Je tu naprostý klid, kolem stojí jen pár dalších stavení. Tady se nám bude líbit! Pečené kuře se smetanovými bramborami a sklenku vína si dopřáváme v pokoji, do nějž praží slunce chystající se k západu. A plánujeme aktivity na další den.

Úterý 2. května

Isle of Skye – Fairy Glen, Quiraing, Kilt Rock, Old Man of Storr, Portree

Střešním oknem vidím v sedm hodin ráno modré nebe bez mráčku. A stejný pohled se pak nabízí i z naší jídelny, kde bohatě snídáme z vlastních zásob (hemenex apod.). Do terénu vyrážíme až v půl deváté. Tentokrát se nám podaří najít zkratku, kterou jsme včera přehlédli. Světluš si přála sáhnout si na nějaké menhiry, tedy do země zapuštěné stojící kameny. Dva by se měly nacházet prakticky po cestě. Už jejich název zní celkem mysticky: Sornaichean Coir' Fhinn. Copak o to, vidět byly přímo ze silnice. Ale dostat se k nim není asi jednoduché. Aspoň my jsme žádnou jednoduchou cestu nenašli. Zase tak dlouho jsme ji nehledali, protože nás čekal den plný krásných míst. Ze soukromého pozemku, na který jsme v touze po poznání vjeli, jsme se tedy zase odebrali na hlavní cestu a pokračovali do městečka Uig.

To vypadá při příjezdu malebně – bílé baráčky na zelených stráních kolem zálivu. My tady ale máme jediný cíl, a to sehnat opalovací krém. Mise nesplněna, ale snaha byla. Úzkou odbočkou, na níž se vejde na šířku jen jedno auto, musíme jet opatrně, abychom včas stihli sjet stranou na „passing place“ v případě, že se nějaký vůz vynoří naproti nám. Takových „single tracků“ si ještě užijeme dost.

Naším prvním plnohodnotným zastavením je oblast nazvaná Fairy Glen, tedy Pohádkové údolí (2 km; převýšení pouhých 45 metrů). V půl desáté parkujeme radši kousek před tušeným provizorním parkovištěm, což se posléze ukáže jako dobrý tah, protože na něm už bylo plno. Těch pár desítek metrů nám ale vůbec nevádí, protože je krásně – modré nebe bez mráčku, slunce, teplo. A bezvětří, což oceníme u malého jezírka, na jehož klidné hladině se krásně odráží okolní krajina. Tou jsou travou porostlé výběžky, kopečky a další útvary. Prolézáme to tu horem dolem, křížem krážem. Lidí tu moc není, takže se daří i fotit záběry bez nich. Návštěvu uzavíráme výlezem na takovou kamennou věžičku, na jejíž vrchol se úzkou škvírou dokážeme protáhnout jen my hubení.

Jedno z míst, která mi i po těch dvaceti letech zůstala dobře uložená v paměti, je Quiraing (7 km; převýšení 340 m). A právě tam jsme se odebrali vzápětí. Dorazili jsme něco po jedenácté, parkoviště i krajnice silnice praskaly ve švech. Jenomže v tomhle jsme prostě měli v podstatě vždycky štěstí – ve chvíli, kdy jsme se chtěli otočit a hledat místo někde opodál, začal jeden ze zaparkovaných vozů couvat. Takže jsme toho hbitě využili. Už z parkoviště se naskýtají krásné výhledy na zajímavé skalní formace. My ale půjdeme mezi ně. Podle popisu trasy bychom měli asi po 300 metrech narazit na odbočku doleva, vedoucí do kopce. To, že jsme ji nechtěně minuli, se nakonec ukázalo tím nejlepším, co se nám mohlo stát. Ze začátku potkáváme lidi celkem dost, ale pak davy řídnu. Zato paraglidistů je tu požehnaně a dotvářejí už tak působivý zážitek.

Na jednom místě nás láká nepříliš zřetelná pěšinka na strmém srázu. Jdeme do toho. Čehož jen po pár minutách začneme krutě litovat. Podcenili jsme strmost terénu, povrch a Světluš i obuv. Takže asi ve dvou třetinách jsme se oba šprajcili tak, že jsme nemohli ani nahoru, ani dolů, navíc jsme se každý zuby nehty drželi trávy a kamenů několik metrů od sebe. Shodli jsme se na tom (krom toho, že jsme úplně blbí), že nahoru to nedává smysl. S maximálním nasazením a opatrností jsme se tedy pokorně doškrábali zpátky dolů. Uvolnil se při tom jeden kámen, který jen s neuvěřitelným štěstím nesejmul skupinku Italů sedící pod námi.

Po krátkém zaváhání překračujeme plot a pokračujeme po pěšině dál. A jsme sami. Jen tu a tam zahlédneme nebo potkáme lidskou bytost. Klid a nádhera! Všude kolem zajímavé skály, jezírka, sytě tyrkysově zbarvené moře – prostě paráda. S každým krokem se výjev mění a zkrášluje. Když dojdeme na rozcestí, trochu váháme, zda ta příkrá cesta vedoucí jakoby zpátky, ale horem, vede tam, kam potřebujeme. Pro jistotu se ptáme přicházejícího německého mladíka, který nám naši domněnku potvrzuje. Úvodní stoupák je docela náročný, ale výhledy do okolí tu námahu plně vynahrazují. Pak se stává cesta nezřetelnou, ale směr tušíme. Jsme hodně vysoko a pohledy dolů takřka vyvolávají závrat'. Pak už v dále vidíme nejen dobře známé krásné skály s jezírky, ale také parkoviště. Při sestupu k němu si notujeme, jak jsme na tom vlastně vydělali, že jsme šli tímhle směrem a naprosto nenápadnou odbočkou na začátku treku přehlédli. Světluš tenhle výšlap označuje za to nejhezčí, co kdy na cestách viděla. A já se jí nedivím. U auta jsme v půl třetí, takže opět na spodní hranici udávaného časového rozpětí.

Dojždíme na hlavní silnici vinoucí se kolem pobřeží, abychom po ní doputovali k vyhlídce na Kilt Rock, což jsou zajímavě tvarované útesy s vodopádem v popředí. Opět na parkovišti zabíráme poslední volné místo uvolněné právě odjíždějícím vozem. Mimo chodem, na rozdíl od „pevniny“ jsme na Isle of Skye nikde nemuseli platit parkovné. Stačí

ujít pár kroků k zábradlí a výhled je na světě. Dopoledne by byl asi hezčí, protože teď už jsou útesy z větší části ve stínu, ale mohlo být i hůř. Na malém pahorku svačíme.

Posledním bodem dnešního itineráře je Old Man of Storr (4,5 km; převýšení 288 m). Druhé z míst, které mě tehdy poměrně hluboce zasáhlo. Parkuje se na vyznačených místech po straně krásně hladké asfaltky. Seskupení skalních útvarů, ke kterému míříme, je vidět od samého začátku, jen je právě v protisvětle. V paměti mi ovšem nezůstalo, že je to k němu takový škrpál! A oproti mé první návštěvě se proměnil i přilehlý les. Teď tu prostě není, zůstaly jen pařezy nebo válejší se pokácené stromy. Je to smutné.

Abychom měli krajinu v dobrém světle, musíme se vydrápat dost vysoko. Lidé se buď rozprchli, vypařili nebo skutáleli, ale moc jich tu najednou není. Hlavní útvary obcházíme kolem dokola a stále objevujeme nové a nové pohledy. Sytě modré nebe dodává scéně neobyčejné kouzlo. Nakonec doputujeme přímo pod „Starého muže“, kde si sedáme a kocháme se všudypřítomnou krásou. Ve mně se probudí dvacet let staré pocity. Jako by to bylo včera. Ten pocit, jak je svět krásný, a jaké mám štěstí, že ho můžu poznávat. Do očí se mi dojetím derou slzy. Do chvíle, než zjistím, že kámen, na kterém odpočívám, není pevně spjatý se zemí, jak jsem se mylně domníval. Asi to bylo znamení, že už máme jít, i když se nám moc nechce. Strávili jsme tu dvě hodiny.

V Portree parkujeme na posledním volném místě, doplňujeme zásoby, potkáváme Němce z Quiraingu a míříme na západ, „domů“. Tentokrát jsme odbočku zkracující cestu našli. Doma večeříme, mísáme zlevněnou zmrzlinu Häagen-Dazs, popijíme víno a po desáté hodině se každý odebíráme do své ložnice.

Středa 3. května

Isle of Skye – Fairy Pools, The Cuillins, Dunvegan

Sraz u snídaně je v sedm hodin. A venku opět krásně. Vzpomínáme, jak jsme se před odletem zařekli, že z ostrova Skye neodjedeme, dokud nebude hezky. Teď se nám spíš odsud nebude chtít, protože je tak hezky! Přesto zase poměrně dlouho snídáme, vyrážíme až v půl deváté. Včera jsme putovali na severovýchod, dneska stáčíme kormidlo na jihovýchod.

Pohádkové údolí už máme za sebou, teď nás čekají pohádková jezírka – Fairy Pools (8 km; převýšení 360 m). Oficiální parkoviště pro nás schovalo – jak jinak – poslední volné místo. Mažeme se opalovacím krémem, který jsme včera ulovili v supermarketu. Vzhledem k tomu, že se aspoň ze začátku jedná o velmi nenáročnou procházku, je tu zatím nejvíc lidí, co jsme doposud na třech potkali. Hned od začátku je jasné, že jsme tu ve špatnou dobu. Slunce praží přímo proti nám, takže pro focení ani kochání to není ideální. Když dojdeme k místu, kde se trasa oddaluje od říčky, která ta zmíněná pohádková (tedy křišťálově čistá, zbarvená do modra, tyrkysova až zelena) jezírka vytváří, rozhodujeme se tam uvelebit a vyčkat, až se slunce posune. Jsme tu sami, davy to vzdaly podstatně dřív a vrátily se ke svým vozům. Je tu moc příjemně. Když se chceme pro jistotu podruhé natřít krémem, Světluš zarazí, že z něj cítí alkohol. Pročítám tedy složení, když náhle narazím na upozornění, že se krém nemá používat na obličej a děti! Tak k čemu nám tedy potom je? Žádné mazání už nebude!

Asi po půl hodině je jasné, že slunce neputuje po obloze dostatečně rychle. Nemá moc smysl ani dokončit trasu podle popisu (nic extra zajímavého na ní nejspíš není), takže se i my vracíme s tím, že se tady zastavíme ještě později dopoledne, až budeme projíždět kolem cestou z druhého treku.

Popojíždíme až na konec slepé silnice, do osady Glenbrittle. Tvoří ji několik domů, farem a kemp umístěný u břehu moře. Je tu moc hezky a my máme už poněkolkáté štěstí na poslední neobsazené místo na parkovišti. Procházíme kempem, než za k němu patřícími toaletami začneme stoupat směrem ke krásnému pohoří The Cuillins. Trek má název Coire Lagan (9 km; převýšení 590 m) podle jezírka, které by mělo být jeho vrcholem nejen z hlediska nadmořské výšky. Je horko a jdeme sami. Čím výš, tím hezčí výhledy na moře v zádech se nabízejí. Ostrovy Rhum a Eigg jsou zahaleny do magického oparu. Po nějaké době se vlevo ukáže jezero Loch an Fhir-Bhallaich, ale k němu bychom se měli přiblížit až při zpáteční cestě. Na tu se můžeme vydat buď hned u dvou pyramid postavených z kamenů, nebo až poté, co budeme pokračovat rovně dál ke zmíněnému titulnímu jezírku. Podle popisu se jedná o dost drsnou záležitost, kde budeme k výstupu potřebovat i ruce. Chvíli váháme, ale pak si říkám, že prostě dojdeme tam, kam to půjde.

Největší problém je vlastně najít tu správnou cestu. Lezení po kamenech v takřka devadesátistupňovém sklonu je sice poměrně náročné, ale uvědomujeme si, že zpátky to bude ještě horší. Když se dostaneme přes nejtěžší část, začínáme za hradbou kamenů tušit jezero. Je tam a je nádherné! Krásně čisté, míchají se v něm tyrkysová se zlatou. A je obklopené impozantními horami. Z velkých hladkých balvanů fotíme snad ze všech možných úhlů. Je tu jen jedna paní a jedna skupinka místních, jinak klid. Nádhera. Určitě jedno z nejpůsobivějších míst, která jsme za těch deset dní ve Skotsku viděli. Ani se nám nechce zpátky, ale musíme. Kupodivu není sestup až tak drastický, jak jsme se báli. U dvou kamenných pyramid zatačíme doprava a kolem jezera došlapeme až k nejvyššímu vodopádu celého ostrova, který se jmenuje Eas Mor. Od výhledu na něj už je to pak jen pár desítek metrů na asfaltku, po níž musíme ještě asi dva kilometry šlapat k autu. Je půl páté. Vyrázili jsme v jednu hodinu, takže se i tentokrát držíme spodní části časového intervalu.

Podruhé jdeme zkusit štěstí k Fairy Pools. Světlo je lepší, ale slunce se pro změnu začalo schovávat za oblačný závoj. Lidí na první pohled moc nebylo. Takže ani nezkoušíme zajet na parkoviště a rovnou necháváme auto u silnice. Nakonec to s těmi davy není tak hrozné, většina návštěvníků už odchází. Postupně máme jezírka i hory víceméně pro sebe. Je tu hezky, ale došlo ke střetu s očekáváním. Podle fotek, které jsme předtím viděli, člověk nabyl dojmu, že dojde k jednomu velkému, nádherně tyrkysovému jezírku s několika vodopády přímo pod horami. Jenomže tak to vůbec není. Jedná se spíš o sled malých tůňek a vodopádků, od nichž jsou hory hodně daleko. Jako krátká pozdně odpolední procházka je to ale fajn. Při zpáteční cestě potkáváme početnou skupinu Číňanů, kteří jsou navlečení, jak kdyby jeli v zimě do Tibetu.

Míříme do Dunveganu. Nemůžeme odolat jedné vyhlídce, kdy se v popředí na krásně zelené louce pasou ovce a roztomilá jehňátka, a v pozadí se tyčí celé pásmo The Cuillins, z něhož jsme zrovna přijeli. Nízko položené slunce kouzelnou scénu jen umocňuje. Jenomže my už máme hlad. V Dunveganu nás zaujme restaurace Old School, kterou ve svých materiálech doporučují i naši hostitelé. Mají ale plno. Nepohrdneme tedy nenápadným Waterside Café přímo u benzinky, kde bezostyšně necháváme zaparkované auto. Směs ze skotského vepřového (necelých €14) byla velmi chutná, i když italské nudle jako příloha nás trochu překvapily. Stejně jako mříž u místního hradu, který jsme po večeři chtěli omrknout aspoň zvenčí. Tak zítra.

Doma popijíme víno, já zkusím zarezervovat prohlídku palírny Talisker, ale na několik dní dopředu mají plno. Pro jistotu tedy zkusíme rezervovat aspoň ubytování v Ullapoolu a Inverness, což se daří v legračně vypadající chatičce (první jmenované město) a nádherně zařízeném domě (to druhé).

Čtvrtek 4. května

Isle of Skye (Dunvegan Castle, Skye Bridge), Wester Ross (Loch Coulin & Clair), Ullapool

Ačkoli jsme se domluvili na osmou, vstávám dřív a balím, protože dnešní noc byla na ostrově Skye naší poslední. Snídáme hodně bohatě, užíváme si skoro plnou anglickou snídani. Uklízíme, balíme a do dalšího krásného dne vyrážíme až v deset. Ale bylo to tak trochu plánované, protože Dunvegan Castle, kde chceme dnešní putování začít, stejně dřív neotevívá.

Vstupné třináct liber není zrovna za hubičku, ale je to jediný hrad, který hodláme ve Skotsku navštívit, takže do toho jdeme. Jsme tu mezi prvními. Hrad vypadá na první pohled hezky, ale my si ho jdeme prohlédnout ještě zezadu, kde by se mohl odrážet na vodní hladině. To by tam ale nějaká musela být. Když jsme na ostrov přijížděli, domnívali jsme se, že je zrovna odliv. Jenomže vody je tu málo pořád. Daní za hezké počasí, které si opravdu užíváme, je zřejmě sucho. Zahrady jsou tu ale v plném květu a my si je v poklidu a takřka osamoceni procházíme. Pak už jdeme prozkoumat interiér, v němž se bohužel nesmí fotit. Hrad je v soukromých rukou klanu MacLeodů a podobizny jeho členů jsou zásadní složkou exponátů. Krátce před polednem se s hradem loučíme. A bohužel nastává čas rozloučit se i s ostrovem Skye. Natankujeme, nakoupíme a míříme k mostu.

Když po něm přejíždíme, jsme nadšeni výhledy, které se nám naskýtají. Chceme na konci mostu zastavit, ale není tam žádné vhodné místo. V Kyle of Lochalsh se snažíme obrátit směr o 180 stupňů, ale dostaneme se do pasti jednosměrek a slepých uliček. Navigační paní nám v tom moc nepomáhá, ale nakonec se přece jen vymotáme a vrátíme zpátky na ostrov (jak si Světluš stejně tajně přála). Ani na druhé straně ale nejde zaparkovat hned u mostu, musíme tedy kus pěšky dojít. Se Světluš se dává do řeči místní pán na kole, který doporučuje vyhlídku někde v lese.

Nám se ale zdá, že je to dost daleko a už bychom měli přece jen vyrazit co nejdřív dál, takže nakonec jdeme svižně přímo na most, do jeho poloviny, odkud je výhled nejhezčí. Při návratu proti nám jede několik kamionů, každý z nich veze jednu část obrovské vrtule větrné elektrárny. Nikdy nás nenapadlo, jak velká taková „lopatka“ vlastně je. Naštěstí nám pomalu jedoucí kolona nekomplikuje odjezd až tak, jak jsme se obávali. Už tak opouštíme Isle of Skye ve 14 hodin, což je později, než jsem plánoval.

Na „pevnině“ míříme na sever, do oblasti Wester Ross. Ta není moc známá, ale mě lákala už před těmi dvaceti lety. Tehdy jsme se tam vypravili, ale neměli jsme štěstí na počasí. Dneska je situace úplně jiná! Takže často stavíme, kocháme se a fotíme. Krásné hory, jezera, výhledy. Původně jsem chtěl absolvovat trochu náročnější Beinn Eighe Mountain Trail, který jsme kvůli počasí před dvěma dekádami s kluky nedokončili, ale nakonec jsem se přiklonil ke dvěma kratším a méně náročným výšlapům. Když dojedeme do osady Torridon, vzhledem k pokročilému času padá rozhodnutí zaměřit se jenom na jeden z nich – Loch Coulin & Loch Clair (9 km; převýšení 110 m). A vycházíme na něj úplně sami. Nejdřív kolem jednoho jezera, pak kolem druhého. Je to příjemná procházka (zabere nám dvě a půl hodiny), kterou nám zpříjemní dvojice pasoucích se běloušů. Jednoho z nich Světluš obšťastňuje jablkem. Není to samozřejmě to nejhezčí, co jsme ve Skotsku viděli, ale je tu hezky. A působivé výhledy se nám představují v další části Wester Ross Coast Road. Na jednom místě se jen kousek od silnice pasou desítky srnek. Zapadající slunce dodává všemu načervenalý nádech. A samotný západ kolem deváté hodiny je úchvatný.

Do Ullapoolu přijíždíme až v půl desáté. Mladá hostitelka Janis (podle vyvěšených vlaječek zřejmě Dánka) nás ubytuje v roztomilé chaloupce, která jako by vypadla z moderního Hobitína. Je v něm čisto, útulno a teplo. Večeříme (hlavní složkou je tentokrát humus), popijíme a pak už se odebíráme snít.

Pátek 5. května

Ullapool, Measach Fall, Glen Ord Distillery, Inverness

Po osvěžující, takřka venkovní (ale horké) sprše snídáme z vlastních zdrojů. V půl desáté se loučíme, ale jedeme jen kousek – zaparkujeme u Tesca a jdeme se projít do městečka, což znamená v podstatě do přístavu a ulice kolem pobřeží. Absolvujeme nákupy dáreků, abychom jimi neubírali čas určený pro zajímavější města.

Oproti předchozím dnům je další část cesty trochu fádnější. Snažím se tedy najít aspoň nějaké zajímavé body. Prvním by mohl být vodopád Measach. K němu vede krátká stezka přes visutý most na vyhlídku. Hezké, ale jsme rádi, že jsme nakonec nezapltili za každého z nás dvě libry, ale jen jednu (automat nějak zazmatkoval).

Jelikož jsme se nedostali do palírny whisky na ostrově, využíváme dnešního volnějšího režimu a volíme Glen Ord Distillery, kterou máme při cestě. Vstupné dvanáct liber je vyšší než jinde, ale co naděláme. Další tour začíná za deset minut. Průvodce Ian, který tu pracuje teprve dva týdny, nás asi hodinu provází starší částí palírny a vysvětluje proces výroby whisky. Fotit se může jen venku. Na závěr nás čeká degustace tří vzorků, které my řidiči dostáváme s sebou v malých plastových kalíšcích. Ani jeden z nás dvou není milovníkem whisky, takže to bereme spíš jako takovou povinnost při návštěvě Skotska.

O co méně má Světluš ráda whisky, o to více se zajímá o skotskou historii. A tak mě požádala, abychom zajeli na bitevní pole v Cullodenu. Očekávala, že se jen tak bude moct procházet po místech, kde se bitva odehrála. Jenomže všechno je oploceno a devět liber nám připadá příliš na to, co se za plotem nabízí. Takže jedeme radši rovnou do Inverness, kde dnes přespíme. V 15 hodin parkujeme u krásného domu, na jehož zahrádce sedí paní domácí. Vítá nás a ukazuje stejně krásný interiér a náš pokoj. Je to rozhodně jedno z nejhezčích ubytování, ve kterých jsem na cestách kdy bydlel. My ale nemarníme čas a vyrážíme do města. Máme hlad.

Do centra je to jen pár minut pěšky a svou fyziologickou potřebu uspokojujeme pomocí plněných pečených brambor v Castle Restaurantu. O kus dál děláme rezervaci na večeři v podniku s názvem Number 27, který nám doporučila naše hostitelka. Pak se procházíme po nábřeží z jedné i druhé strany, mezi nimiž přecházíme po dvou krásných mostech. Je tu hodně příjemně. A spousta kostelů. Na večeři nakonec dorážíme o něco dřív, ale nevádí. Objednáváme si jehněčí, které zapijeme čtyřmi pivy. Když vyjdeme z restaurace ven, Světluš má chuť ještě trochu popít a pobavit se, takže vplujeme do podniku hned naproti, do baru G's. Všimáme si, že jsou to skoro výhradně jen kluci a ti se k sobě dost mají. Takže jsme patrně úplnou náhodou skončili v gay baru. Po nějaké době nás z horního patra

vyhánějí o patro níž, kde se odehrává diskotéka, do níž se taky zapojujeme. Jak jsme pak před třetí hodinou ranní trefili až na pokoj, je mi dodnes trochu záhadou.

Sobota 6. května

Loch Ness, Glen Coe, Edinburgh

Večer jsme si objednali snídani na osmou. Upřímně řečeno jsme se ráno necítili zrovna nejčerstvěji, ale na jídlo slyšíme. A navíc jsme nechtěli paní domácí moc dráždit nedochvilností – měli jsme pocit, že jsme při nočním návratu nebyli zrovna nejtíšiší. Nacpali jsme se k prasknutí.

V devět se loučíme a kormidlo stáčíme na jih. Pokud na mě při předešlých návštěvách Skotska něco nezanechalo silnější dojem, bylo to světoznámé jezero Loch Ness. Jenomže malý Světlušce tatínek od pěti let vyprávěl o lochnesské příšeře, a tak jsme se k jezeru prostě museli vypravit. Dá se objet po východní i západní straně, já vybral západní – jednak je to kvalitnější (a tím pádem rychlejší) silnice, jednak je na té straně hrad.

První zastávka nám umožnila sestoupit po schodech až k vodě. Bohužel nás předběhla skupina Francouzů, kteří ačkoli viděli, že chceme fotit určitou scénu, se nám snad schválně do záběru neustále pletli a nehodlali z něj ustoupit. Nakonec se zadařilo, stejně jako Světluš nakoupit další dárky v nedalekém obchodě se suvenýry. Další zastávky umožňují pohled na hrad Urquhart nejdříve z dálky, posléze i zblízka. Navštívit ho ale nechceme – poměr cena/výkon v tomhle případě není adekvátní. Jezero je velmi dlouhé, zdá se až nekonečné. Zbavíme se ho teprve v městečku Fort Augustus, kde mě překvapí, když po pravé straně zahlédnu Neptunovy schody! Na chvíli zaváhám, ve kterém Fortu vlastně jsme – William, nebo Augustus? Je to Augustus a za ním několikrát stavíme na focení u malebného jezera Loch Lochy. Kousek za ním se připojujeme k davům parkujícím u památníku Commando Memorial, z něhož je v dnešním počasí krásně vidět Ben Nevis i s okolními horami. Po nacvakání urychleně nasedáme a ujíždíme, aby nás nepředjel některý ze zájezdových autobusů.

Ve Fort Williamu už jsme skoro jako doma, ale tentokrát jím jenom projíždíme a u obrovské borovice máváme směrem k domu, kde jsme strávili dvě noci. Jakmile přejíždíme přes Ballachulish Bridge, je jasné, že v Glen Coe se dneska zdržíme. Je to moje čtvrtá nebo vlastně pátá návštěva tohoto údolí, ale až dneska mám šanci ho vidět s modrým nebem a sluncem! Dokonce navrhuju, že bychom si vyšlápli do Ztraceného údolí, na které minule nebyl čas, ale nakonec volíme spíš cestu několika zastávek a velmi krátkých procházek k výhledům. Nejprve odbočujeme na parkoviště u vesnice Glencoe, odkud je krásný výhled jak na most, po němž jsme přijeli, tak na Pap of Glen Coe, na jehož vrchol jsme se před pár dny vyšplhali. Pak místo krásné nové asfaltky projíždíme starou úzkou silnicí. A to až k restauraci Clachaig Inn, kde neodoláme – krásné prostředí, venkovní terasa, pohodová atmosféra. Zabíráme místa u dřevěného stolu na zahrádce a objednáváme si – Světluš masový páj, já lososa. Jídlo je výborné, pro mě asi vůbec nejlepší za celý pobyt, počasí úžasné, výhledy skvostné, teplota letní. Ani se nám nechce pryč. Ale pokračujeme dál a ještě několikrát parkujeme, procházíme se a fotíme. Nejen v údolí, i na další části cesty.

Napadá mě hříšná myšlenka využít počasí a ještě jednou si vyšlápnout na Ben A'an. Počítáme hodiny, zvažujeme, zda se nám chce vybalovat a převlíkat... Když jsme v Glen Coe viděli parkoviště narvaná k prasknutí, uvědomili jsme si, že by to na Ben A'anu asi dneska vypadalo jako na Václaváku, takže jsme to nakonec odpískali a uchováme si na něj vzpomínku sice oblačnou, ale poklidnou. Míříme tedy rovnou do Edinburghu. Cestu poněkud zkomplikuje stará paní, která ve svém malém autu jede stabilní rychlostí třicet mil za hodinu a navíc se bojí kohokoli předjíždět. Desítky kilometrů se tak celá kolona táhne jako turecký med. Až u Stirlingu se konečně dostáváme na dálnici a nic nám nebrání v bezpečném a rychlém dojezdu.

V Edinburghu (jehož název se tu vyslovuje jako „edinbra“) jsme v 18:45, takže jsme se přesně trefili do našeho odhadu mezi půl sedmou a sedmou, který jsem naší hostitelce Anne posílal během cesty. Dům se nachází v krásné klidné ulici a ještě lepším dojmem na nás působí uvnitř. Anne je velmi milá a její domov jedním z nejkrásnějších ubytování, v němž jsem na cestách kolem světa kdy složil hlavu. Paráda. Dostáváme několik tipů na restaurace v okolí. Nejdřív jsme sice zamýšleli podívat se ještě do centra, ale nakonec jsme zvolili nedaleký Hermitage Bar. Hezké prostředí, příjemná a sympatická obsluha, výborné jídlo (batátový krém, jehněčí páj) i pivo – zkrátka dobrá volba. Zpátky na pokoji ještě plánuju aktivity na další den a pak už uléháme.

Neděle 7. května

Edinburgh

K snídani, kterou jsme si zajistili na osmou, sice tentokrát nejsou vajíčka, ale i tak si pochutnáváme. A seznamujeme se s manželem Anne, který působí neméně sympaticky jako jeho choť. Povídáme si o všem možném, samozřejmě především o Edinburghu a místech, kam bychom se mohli nebo měli vydat. Anne nám dokonce sepisuje restaurace, které by nám doporučila. Oni se chystají na golf, který je prý ve Skotsku cenově velmi dostupný.

Ačkoli se odtud dá dojet do města autobusem, my vyrážíme pěšky. Ulice jsou takřka liduprázdné, klidné, čisté a malebné, což zásadně narušilo Světlušiny představy, které o Edinburghu získala z Trainspottingu. A je teplo, nebe z větší části modré. Podle mapy jsme poblíž první ze dvou vyhlídek, na které bychom se měli dostat – Arthur's Seat, takže se odebíráme nejdřív tam. Lidí výrazně přibylo. Někteří se procházejí, jiní venčí psa, také se tu konají nějaké běžecké závody. Zkrátka je tu živo. Stoupáme do mírného kopce, odkud už začíná být město jako na dlani. Shodujeme se, že přímo na vrchol se škrábat nemusíme, i takhle jsou výhledy moc hezké. Nutno podotknout, že budova parlamentu postavená před pár lety se na té kráse až tak moc nepodílí.

Názor neměníme ani zblízka, i když máme oba moderní architekturu rádi. Tady nám ale něco nesedí. Přímo naproti si můžeme spravit chuť naprosto klasikou – palácem Holyrood, oficiální skotskou rezidencí britské královny. Dovnitř nechceme, místo toho se chystáme na druhou vyhlídku – Calton Hill. Výstup je velmi krátký, výhledy krásné. Na kopci se nalézá i několik staveb – národní monument připomínající Atény, observatoř, Nelsonův památník a další. Bohužel se zrovna v tuhle chvíli nad centrem města zatáhlo.

Původně jsme si jako první cíl zpátky dole vytyčili toaletu v nedalekém obchodním centru, ale těsně před ním nám do oka padla restaurace The Newsroom. Už byl vlastně čas oběda, takže jsme mohli zabít dvě mouchy jednou ranou. Prostředí je fakt hezké a zajímavé, středobodem prostoru jsou dva tanky s pivem. Až po poměrně dlouhé době si všimnu, že na obou je logo Krušovic! Nicméně my si k výborným pokrmům (burger a fish & chips) radši dopřáváme koktejl na bázi ginu – Passionberry Fizz. Konečně se můžu i přes den napít alkoholu!

Světluš je milovnice umění, takže plním její přání navštívit Národní galerii Skotska (zdarma). Dvakrát jsem ostrahou napomenut, abych držel batoh v ruce, nikoli na zádech. Naštěstí se tu moc dlouho nezdržujeme. Na oplátku se chci podívat do skotského národního muzea, které mě na fotkách zaujalo svým interiérem. Ale to až později. Nejdřív podnikneme krátký vpád do Primarku, kde ale ulovila jen Světluš pár drobností pro vnučku, já odešel s prázdnou. Pak procházíme parkem Princess Street Gardens, obcházíme hrad, dokud se nedostaneme na Princess Street, které se tu říká Royal Mile, tedy Královská míle. Po ní se procházíme jen kousek, a to k živému dudákovi v kiltu, protože teď je ten pravý čas na Národní muzeum Skotska (vstup zdarma). Nejsem muzejní typ, ale tady se mi líbilo a kdybychom měli víc času, věnoval bych i expozicím větší pozornost. Takhle jsem obdivoval spíš prosvětlený a architektonicky zajímavý interiér, především střechu. Její bílá konstrukce krásně kontrastovala se sytě modrým nebem, které se nad městem opět rozprostřelo. V pět hodin se tu zavírá, takže už nás bohužel vyhnali.

Hned naproti muzeu stojí nenápadný památník věnovaný věrnému psovi Bobbymu (Greyfriars Bobby Memorial), který kdysi dojal svým smutným příběhem, kdy svého pána neopustil ani na jeho hrobě, dokud sám nezemřel. Po sladkém intermezzu v cukrárně už se konečně vydáváme na Královskou míli. Dudáci se vystřídali, Světluš toho aktuálního odměňuje dvoulibrovou mincí. Monitorujeme restaurace, které nám doporučila Anne. Jedna je dost drahá, druhá ale vypadá cenově přijatelněji, obzvláště telecí steak nás zaujal, stejně jako prostředí. Takže máme horkého favorita na večeři. Docházíme ale míli až na samotný konec, kde je tentokrát Holyrood Palace naprosto opuštěný, takže se dá dobře nafotit bez lidí, navíc s působivým stínem.

Jasně nebe nás přimělo k tomu, abychom si ještě jednou vyšlápli na Calton Hill. Po sestupu už míříme do vybrané restaurace Whiski, kde nám nabízejí poslední dvě volná místa – sice u dveří, ale ty kvůli nám ochotně sami zavírají. Telecí je výborné, atmosféra velmi příjemná, jen na živé hudební vystoupení se nám nechce čekat až do půl desáté, protože nás čeká balení a brzké vstávání. Přivoláváme si tedy Uber, kterým nás Polák Maciej za sedm a půl libry odváží domů. Balíme. Na dveře t'uká Anne, která nám místo snídaně na druhý den přináší košík s croissanty, muffiny a ovocem. Milé a pozorné!

Pondělí 8. května

Návrat

Budíček ve 3:40, odjezd o dvacet minut později. Kousek od domu tankujeme a pak už za dohledu obrovského měsíce míříme na letiště. Sice jsme ještě původně uvažovali o tom, že bychom zajeli přivítat slunce k mostu Firth Bridge, ale jednak je svítání ještě daleko, jednak ani času moc není. U letiště jsme minuli odbočku k půjčovně, takže zřejmě zbytečně platíme libru za průjezd parkovištěm. Půjčovna je ještě zavřená, klíče házíme do schránky. Najeli jsme 1 666 kilometrů. Bágly si odbavujeme u automatu, po mně chtějí abych nějak schoval popruhy. Nastává menší zmatek, při němž mi z batohu vypadne úplně nový foťák. Naštěstí se mu nic nestalo. Hala s bezpečnostní kontrolou je narvaná lidmi, ale fronty naštěstí dost rychle postupují, takže u odletové brány jsme tak akorát. V šest hodin odlétáme. Z okýnka máme krásný výhled na oba mosty! Hezké rozloučení s naším putováním. Do Prahy přilétáme v devět hodin, tedy o dvacet minut dříve, než stanovuje letový řád. Skotské dobrodružství končí.

Světluš prohlásila, že ve Skotsku nechala kus svého srdce a že je to nejkrásnější místo, kde kdy byla. Pro mě to byla návštěva hodně nostalgická, ale i poté, co jsem za posledních dvacet let procestoval kus světa, zůstává Skotsko hluboko v mém srdci. Měli jsme velké štěstí na počasí (v čemž nás místní ujistívali prakticky každý den), nachodili jsme přes sto kilometrů, a to z velké části do kopce. Často jsme byli v krásné přírodě úplně sami. Lidé byli milí, jídlo výborné, pivo jakbysmet. Jedinou věcí, která se dá vytknout, jsou oddělené vodovodní kohoutky. Jinak jsme se měli fanfárově.